

Vejledning til mærkning med GS1 Standarden af fødevarer og varer som ikke er implantater, medicinsk udstyr eller lægemidler.

Indledning.....	2
Stregkoder anvendt i forskellige pakkeniveauer	3
Eksempler på stregkodelabels	4
Stregkodekvalitet.....	6
Stregkodens størrelse	6
Stregkode scannet kun på lager eller scannet på både lager og hospitalet.....	7
Scannet i detailhandel eller scannet i detailhandlen og på lager.....	8
Kollilabels.....	9
Forsendelsesenheder/pallelabel	10
Andre internationale standarder.....	10
Referencer	11
Kontaktinfo	11

Indledning

Standardiserede arbejdsprocesser er implementeret i Region Syddanmark. Processerne er understøttet af internationale standarder. GS1 er en globalt anerkendt organisation, som udvikler standarder inden for logistik. Standarden er brancheneutral og anvendes blandt andet inden for sundheds- og fødevarerektoren.

Standarden er beskrevet i GS1 General Specifications, vær opmærksom på at det der er præsenteret i denne vejledning er uddrag fra denne, se referencer.

Denne vejledning beskriver, hvordan GS1 Standarden anvendes til mærkning af de forskellige produkttyper i Region Syddanmark. Ydermere indeholder vejledningen beskrivelse af stregkodetyper, hvilke data de skal indeholde, stregkodekvalitet og størrelse.

Det er producenternes ansvar at mærke produkter korrekt og holde data opdateret.

Denne vejledning omhandler kun **fødevarer og varer, som ikke er defineret som implantater, medicinsk udstyr eller lægemidler** (I resten af denne vejledning vil det blive betegnet som fødevarer og andre varer)

Vejledningen er udarbejdet i samarbejde med GS1 Denmark. For yderligere information omkring GS1 Standarden kontakt: GS1 Denmark (info@gs1.dk)

Stregkoder anvendt i forskellige pakkeniveauer

I tabellen nedenfor ses Region Syddanmarks krav til mærkning af fødevarer og andre varer på de forskellige pakkeniveauer. Kravene omfatter stregkodetype og indhold. Hvert pakkeniveau og produkttype skal have deres eget unikke produktnummer, også kaldet GTIN (Global Trade Item Number).

Pakkeniveau	Produkttype	Informationer i stregkoden			Stregkodetype		
		GTIN	Batch-/lot-nr	Bedst før dato/Udløbsdato	EAN-13	GS1-128	GS1 DataMatrix (01)0570436800027(17)160327 (10)ABC123(21)123
Salgsenheden (Forbrugerenhed, detailenhed)	Fødevarer og andre varer produceret specifikt til Regionen	Obligatorisk	Valgfrit	Valgfrit	Kan anvendes hvis der KUN er et GTIN i stregkoden	Hvis der skal flere informationer i stregkoden	Hvis der skal flere informationer i stregkoden
	Fødevarer og andre varer produceret til både Regionen og detailhandlen	Obligatorisk	Kan ikke anvendes	Kan ikke anvendes	Skal anvendes	Kan ikke anvendes	Kan ikke anvendes
Kolli (Flere salgsenheder pakket sammen)	Fødevarer	Obligatorisk	Obligatorisk	Obligatorisk	Kan ikke anvendes	Hvis der skal flere informationer i stregkoden	Kan ikke anvendes
	Andre varer	Obligatorisk	Valgfrit	Valgfrit	Kan anvendes hvis der KUN er et GTIN i stregkoden		

Eksempler på stregkodelabels

Nedenfor ses eksempler på produktmærkning af fødevarer og andre varer.

Opbevares ved højst +5
Produktionsdato 01.11.2016

Vægt 0,345kg

Bedst før dato 15.11.2016

Kg/Pris

Pris **81,73**

5 704368 00004 1

GTIN

Labeleksempel

Fødevarer og andre varer
(Produceret specifikt til Regionen)

GTIN: 570368000041
Bedst før: 09.10.2016
Batch-/Lot-nr. ABC123

(01) 0 5704368 00004 1 (15) 161009 (10) ABC123

GTIN Bedst før dato Batch-/Lot-nummer

I det øverste eksempel er der vist en EAN-13 stregkode. EAN-13 stregkoden indeholder kun et varenummer (GTIN).

I det nederste eksempel er der vist en GS1-128 stregkode. GS1-128 stregkoden indeholder et varenummer (GTIN), bedst før dato og et batch-/Lot-nummer.

Dataindholdet i en GS1-128 stregkode angives ved hjælp af Application Identifier (AI) strukturen. AI er betegnelsen for de cifre der står i parentes, se forklaring nedenfor.

GTIN (Global Trade Item Number)/produktnummer

AI (01) angiver det unikke produktnummer.

(01) skal efterfølges af 14 cifre. Hvis produktnummeret er 13 cifre, skal der foranstilles et 0.
Eksempel: 05704368000027

Batch-/Lot-nummer

AI (10) angiver produktets batch-/lot-nummer.

Et batchnummer kan indeholde forskellige informationer, fx produktionslinjenummer, produktionstidspunkt, blandingsnummer o.s.v. Fælles for disse informationer er, at et givent produkt kan spores ved dette batchnummer.

Batch-/Lot-nummeret kan være alfanumerisk og har variabel længde med maksimum 20 karakterer.

Eksempel: ABC123

Bedst før dato

AI (15) angiver den dato, som produktet mindst er holdbar til.

Ved at anvende AI 15 fortæller man noget om produktets kvalitet, og produktet opfattes som værende bedst/mest friskt til brug inden den angivne dato.

Bedst før dato angives som ÅÅMMDD.

Eksempel: 170602 = 2.juni 2017.

Udløbsdato

AI (17) angiver produktets maksimum holdbarhedsdato. Datoen indikerer, at der kan være en sundhedsrisiko ved at anvende eller indtage produktet efter denne dato. Datoen ses også refereret til som "anvendes inden" eller "udløber".

Udløbsdatoen angives som ÅÅMMDD.

Eksempel: 170602 = 2.juni 2017

Stregkodekvalitet

Stregkodekvalitet måles på baggrund af en række parametre, såsom kontrast, størrelse, lyszone og ensartethed. Der er forskellige standarder til måling af stregkodekvalitet, som tester stregkoderne efter de samme parametre, dog angives kvaliteten enten med bogstaver eller tal.

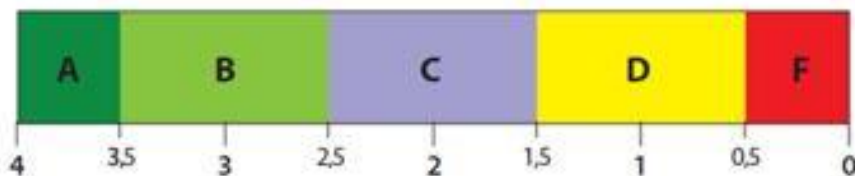
Standarder for stregkodekvalitet (EAN-13 og GS1-128)

CEN EN 1635 (europæisk), skala fra 0-4, hvor 4 er den bedste karakter.
ANSI X3.182 (amerikansk), skala fra A-F, hvor A er den bedste karakter.
ISO 15416 (verdens standard) både bogstaver og tal.

Standard for stregkodekvalitet (GS1 DataMatrix)

ISO/IEC 15415 er standarden for, hvordan man måler kvaliteten af en GS1 DataMatrix

Region Syddanmark kræver en stregkodekvalitet på minimum B eller 2,5.
Dog godkendes enkelte produkter med kvalitet C eller 1,5 pr. produktleverance.

Stregkodens størrelse

Stregkodens størrelse afhænger af scanningsmiljø. Generelt skal en stregkode være større, hvis den scannes på lager, end hvis den scannes på hospital eller apotek.

Til fødevarer og andre varer

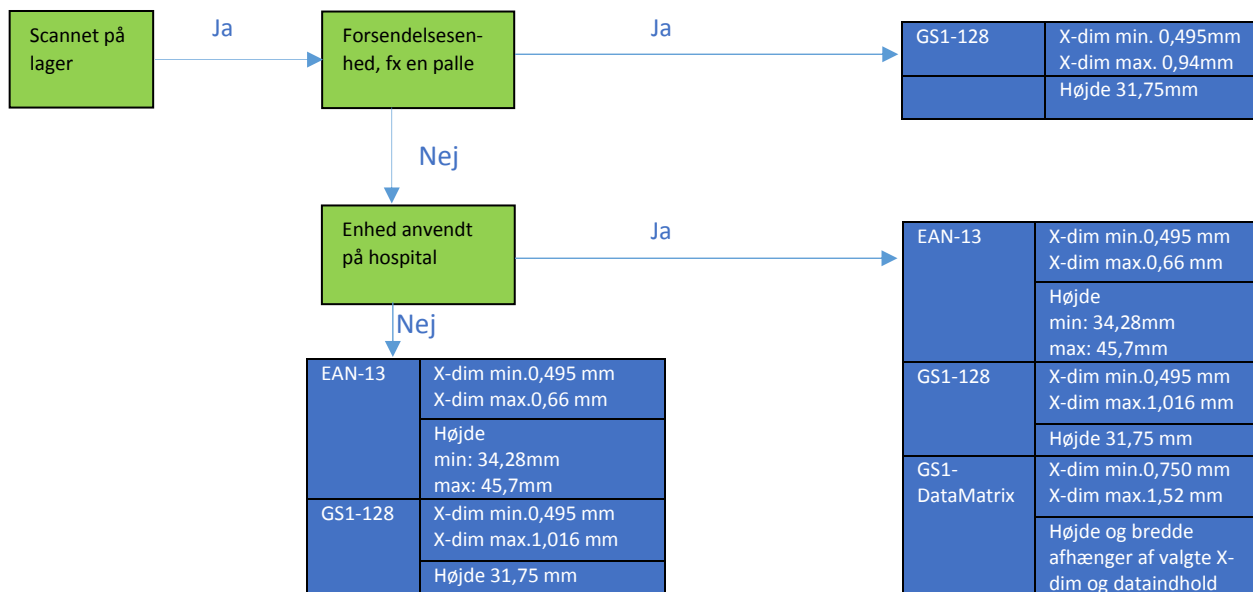
Nedenfor ses forklaring på stregkødestørrelser til scanning i forskellige miljøer.

X-dimension: Er tykkelsen på den tyndeste streg i stregkoden, eller højde/bredde på en enkelt firkant i en GS1 DataMatrix.

Lyszoner: Er en margin før og efter stregkoden, hvor der ikke må være tekst. Ved GS1 DataMatrix skal der være lyszone på alle fire sider.

- Lynzone for EAN-13: 11 gange X-dimension til venstre for stregkoden og 7 gange X-dimension til højre for stregkoden
- Lyszone for GS1-128: 10 gange X-dimension til venstre og til højre for stregkoden
- Lyszone for GS1 DataMatrix: 1 gange X-dimension på alle sider af stregkoden

Stregkode scannet kun på lager eller scannet på både lager og hospital

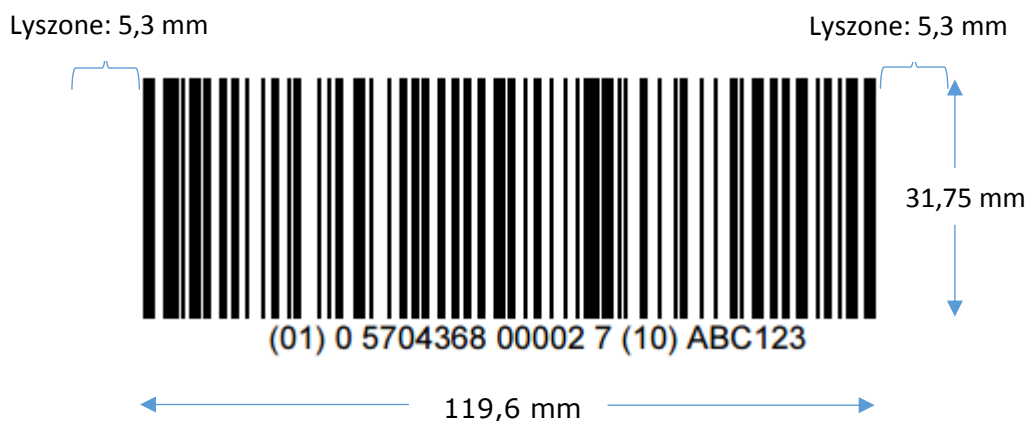

Forklaring:

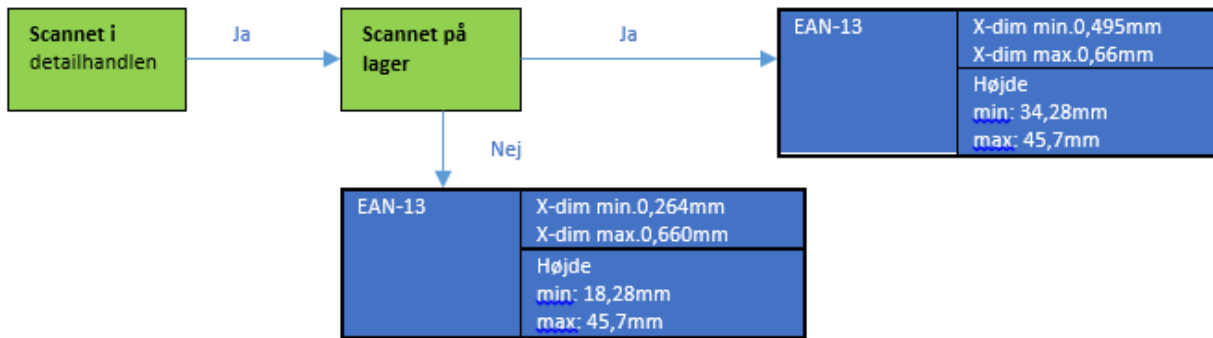
X-dimensionen i en GS1-128 stregkode scannet på lager og som også skal scannes på hospitalet må minimum være 0,495 mm og maksimum 1,06 mm og højden skal være 31,75 mm.

Længden er afhængig af, hvilke informationer stregkoden indeholder.

Hvis stregkoden indeholder GTIN og Batch-/lot-nr. og en X-dimension på 0,53 vælges, ser GS1-128 stregkoden således ud:

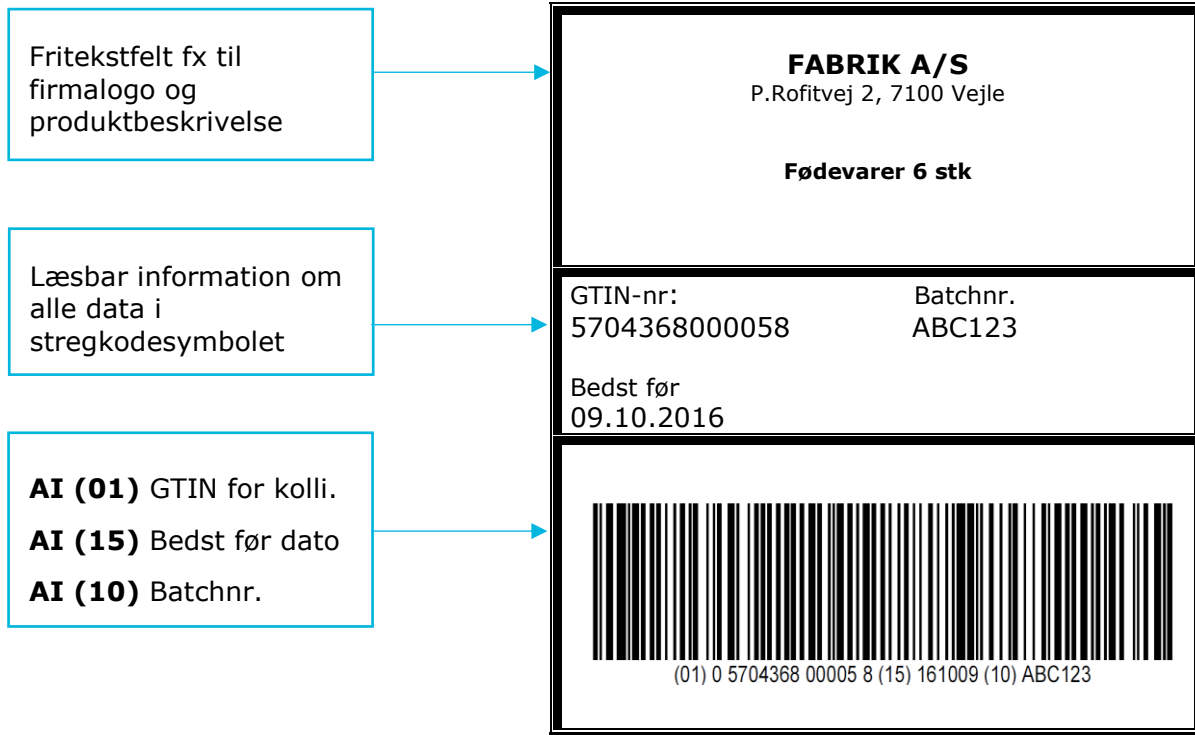
Scannet i detailhandel eller scannet i detailhandlen og på lager

Kollilabels

GS1-128 kollilabels anvendes på enheder, der typisk indeholder flere salgsenheder.

Eksempel:

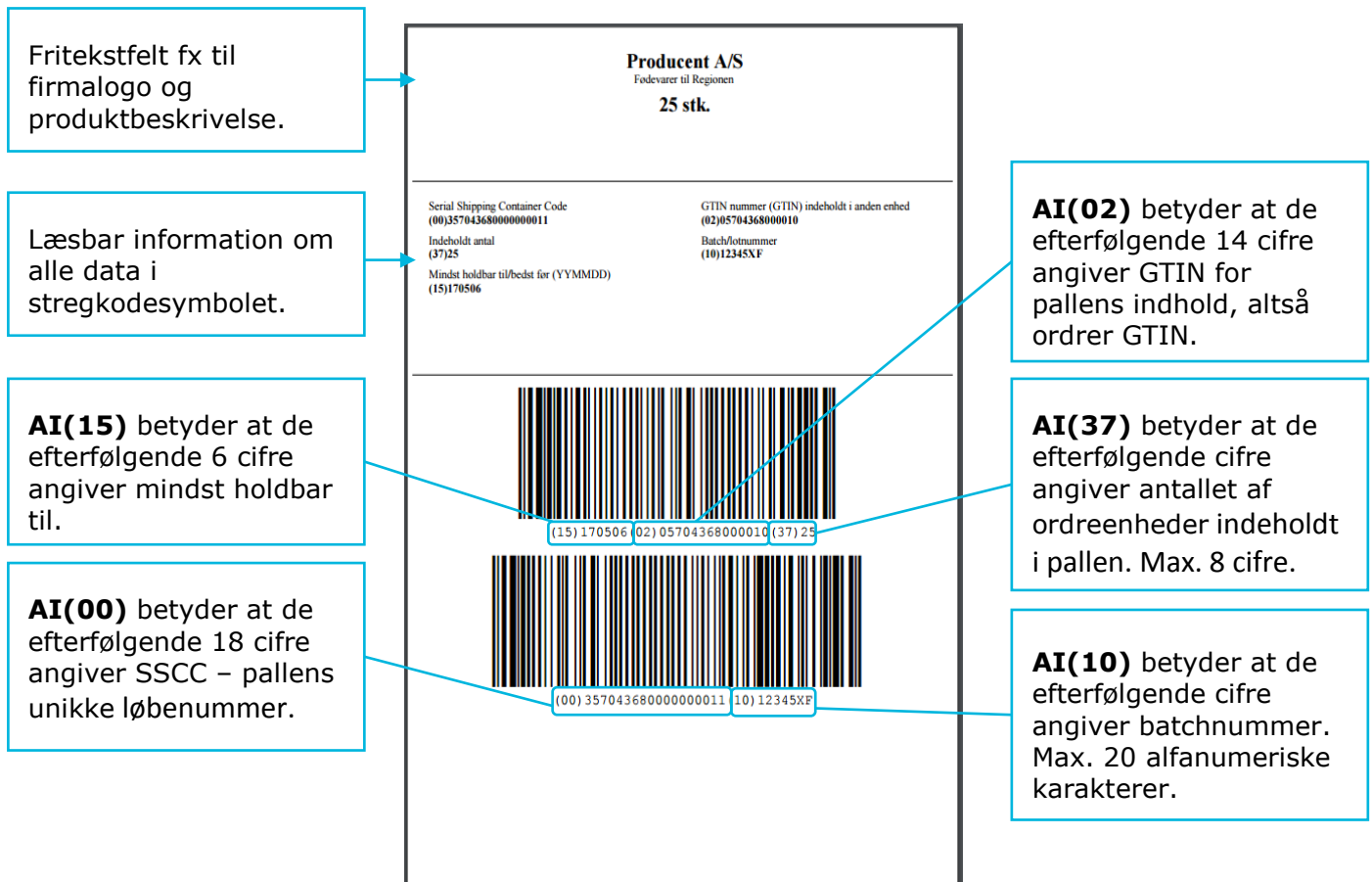

Forsendelsesenheder/pallelabel

I forbindelse med varemottagelse scannes stregkoden på forsendelsesenheden. For at sikre at stregkoden kan læses og data registreres er det vigtigt, at nedenstående krav er opfyldt:

- Forsendelsen skal have en GS1-128 stregkodelabel påsat
- Stregkoden skal indeholde som minimum en SSCC-kode, som er forsendelsens unikke nummer. Informationer om forsendelsens indhold kan også angives

Nedenfor ses et eksempel på en pallelabel med tilhørende dataindhold

Andre internationale standarder

Anvendelse af andre internationale standarder, er også tilladt, vær dog opmærksom på at struktur, stregkodekrav m.m. afviger fra ovenstående.

Referencer

1. GS1 General Specification:
(http://www.gs1.org/docs/barcodes/GS1_General_Specifications.pdf).

Kontaktinfo

Region Syddanmark, Indkøbsafdelingen

E-mail adresse: leverandorservice@rsyd.dk